

Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig - Craffu ar Gyllideb Ddrafft 2025-26 Llywodraeth Cymru

Cyflwyniad

Ar 10 Rhagfyr, gosododd Llywodraeth Cymru ei Chyllideb Ddrafft ar gyfer 2025-26.

Mae'r ymateb hwn yn dilyn tystiolaeth a roddwyd i'r Pwyllgor yn ei gyfarfod craffu ar y gyllideb ar 15 Ionawr 2025. Yn y cyfarfod hwnnw, roedd y Pwyllgor wedi cynnal tair sesiwn graffu. Roedd un sesiwn yn edrych ar yr economi a sgiliau ac roedd Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a Chynllunio a'r Gweinidog Diwylliant, Sgiliau a Phartneriaeth Gymdeithasol wedi rhoi tystiolaeth. Roedd un yn edrych ar faterion gwledig gyda'r Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig yn trafod materion gwledig, ac roedd un yn edrych ar faterion sy'n ymwneud â masnach gyda'r Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet.

Mae'r argymhellion yn dilyn y tair sesiwn graffu a gynhaliwyd wedi cael eu hystyried yn ofalus. Bydd Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a Chynllunio a'r Gweinidog Diwylliant, Sgiliau a Phartneriaeth Gymdeithasol yn ymateb i argymhellion 1-12 ac argymhellion 15-16. Bydd y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig yn ymateb ar wahân i argymhellion 13 ac 14 ac 17-20.

Hoffem ddiolch i'r Pwyllgor am eu cefnogaeth barhaus.

Cynnwys

1.	Effeithiau tymor canolig y gyllideb ddrafft.....	3
2.	Yr Economi a Sgiliau	4
	Y Warrant i Bobl Ifanc.....	4
	Sgiliau, Hyfforddiant a Phrentisiaethau.....	5
	Buddsoddiad Gwyrdd	6
	Gweithio o Bell	7
	Twristiaeth.....	7
	Cefnogaeth i'r rhai y mae cau ffwrneisi chwyth Port Talbot yn effeithio arnynt.....	8
	Y Cymoedd Technoleg.....	9
3.	Masnach	11
	Ymadael â'r UE	11
4.	Allforio, Masnach a Mewnfuddsoddi	12
	Porthladd Caergybi	12
5.	Materion Gwledig.....	13

1. Effeithiau tymor canolig y gyllideb ddrafft

Argymhelliad 1.

Yn sgil awgrym y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol y bydd twf arafach mewn gwariant cyhoeddus o'r flwyddyn nesaf ymlaen, rhaid i Lywodraeth Cymru sicrhau bod ei chynlluniau cyllidebol yn gynaliadwy, yn ddigon gwydn i ystyried gwahanol senarios ariannu posibl yn y dyfodol, ac yn barod ar gyfer newidiadau ariannu posibl, yn enwedig gostyngiad yn y grant bloc. Dylai Llywodraeth Cymru gynllunio i wneud y defnydd gorau o unrhyw gyllid ychwanegol yn y dyfodol sy'n deillio o dwf economaidd, ond dylai fod ganddi hefyd gynlluniau wrth gefn ar gyfer lefel is o dwf, a allai arwain at lai o gynnydd yn y gyllideb neu doriadau.

Yn benodol, rhaid iddi sicrhau bod unrhyw raglenni neu brosiectau a ariennir eleni yn cael eu sefydlu yn y fath fodd fel na fydd unrhyw leihad mewn cyllid y flwyddyn nesaf yn arwain at golli costau suddedig, er enghraifft oherwydd dirwyn prosiect i ben cyn iddo gael ei gwblhau. Dylai Llywodraeth Cymru roi manylion i'r Pwyllgor am ei chynlluniau wrth gefn cyn gynted ag sy'n ymarferol bosibl ar ôl cyhoeddi'r Gyllideb derfynol.

Ymateb: Derbynn

Mae gwaith eisoes yn mynd rhagddo ar wreiddio dull strategol o gynllunio cyllidol tymor hirach ar gyfer Cymru drwy Adolygiad Gwariant Cymru. Byddwn yn ceisio adnabod yr heriau a'r cyfleoedd gwariant i Gymru yn y dyfodol mewn ffordd ehangach o lawer a thros gyfnod hirach o lawer.

Mae Llywodraeth y DU wedi cadarnhau y bydd yn mabwysiadu dull gweithredu treigl ar gyfer adolygiadau gwariant yn y dyfodol lle bydd Llywodraeth y DU yn adolygu ei chynlluniau gwariant bob dwy flynedd. Ym mis Mehefin eleni, byddwn yn cael cadarnhad o'n grant bloc ar gyfer adnoddau refeniw hyd at 2028/29 ac ar gyfer buddsoddi cyfalaf hyd at 2029/30. Mae hyn yn rhoi mwy o sicrwydd i ni am ein setliadau cyllido ac yn golygu ein bod yn gallu cynllunio cyllidebau yn y dyfodol dros gyfnod hirach a rhoi mwy o sicrwydd i sefydliadau partner.

Mae cynnydd o 5% mewn termau real yng nghyllideb adnoddau Llywodraeth Cymru ar gyfer 2025-26, gan gynnwys yr holl elfennau a restrir uchod, o'i gymharu â'r alldro ar gyfer 2023-24 ar sail debyg am debyg. Ar sail rhagolygon treth y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol a'r trywydd ar gyfer gwariant cyffredinol ar adnoddau dewisol a gyhoeddwyd yng nghyllideb mis Hydref y DU, bydd yn cynyddu mewn blynyddoedd i ddod ar gyfradd o ychydig o dan 1% y flwyddyn mewn termau real.

Mae'r gyllideb gyfalaf gyffredinol 7% yn uwch mewn termau real yn 2025-26 o'i gymharu â'r alldro ar gyfer 2023-24. Mae'r llwybr ar gyfer gwariant cyfalaf cyffredinol y DU ar gyfer y dyfodol a gyhoeddwyd yng nghyllideb y DU yn awgrymu na fydd unrhyw gynnydd mawr pellach ar ôl 2025-26.

2. Yr Economi a Sgiliau

Y Warant i Bobl Ifanc

Argymhelliad 2.

I gyd-fynd â'r cynnydd yn y cyllid a roddir i Twf Swyddi Cymru+, dylai Llywodraeth Cymru roi manylion i'r Pwyllgor am sut y bydd yn sicrhau cynnydd o ran pa mor agored a hygyrch yw'r rhaglen i'r rhai y mae angen cymorth arnynt fwyaf.

Ymateb: Derbyn

Mae'r cynnydd yn y cyllid i'r Rhaglen Twf Swyddi Cymru+ yn golygu ein bod yn gallu parhau i ddarparu pecyn cymorth pwrpasol i rai o'n pobl ifanc fwyaf difreintiedig sy'n NEET ac yn rhai o ardaloedd mwyaf difreintiedig Cymru. Bydd y dyraniadau uwch yn caniatáu i'n contractwyr ymateb yn hyblyg gyda llawer ohonynt wedi agor cyfleusterau hyfforddi newydd i fod yn nes at y bobl ifanc sydd eu hangen fwyaf, gan ddod â ffocws cymunedol i'w gwaith gyda'r bobl ifanc hyn.

Mae Twf Swyddi Cymru+ yn gwasanaethu rhai o'r bobl ifanc fwyaf difreintiedig yn ein cymdeithas, gan ganolbwyntio'n benodol ar gynnig darpariaeth i'r bobl ifanc hynny sydd â nodweddion gwarchodedig. Mae ystadegau ar gyfer blwyddyn ariannol 2023-24 yn dangos bod y rhaglen wedi bod yn arbennig o lwyddiannus o ran ymgysylltu â phobl ifanc sydd ag anabledd, gyda 24% o bobl ifanc ar y rhaglen yn ystyried bod ganddynt anabledd dysgu neu gorfforol. Yn gyffredinol, mae contractwyr yn cyrraedd eu targed yn gyson o sicrhau bod o leiaf 60% o'r bobl ifanc yn cael canlyniad cadarnhaol i gyflogaeth neu i hyfforddiant pan fyddant yn gadael y rhaglen.

Mae cyfnodau clo olynol, cyfnodau o hunanynysu a chyfyngiadau ar yr hyn a ystyriwyd yn flaenorol fel 'bywyd normal' wedi cael effaith fawr ar iechyd meddwl a llesiant dysgwyr a staff ôl-16. Mae pobl ifanc yn teimlo gorbryder, iselder a rhwystredigaeth oherwydd y cyfnod hir o darfu ar eu haddysg, colli arholiadau ac amharu ar gamu ymlaen yn eu gyrfa a/neu eu rhagolygon cyflogaeth. Mae'r Rhaglen Twf Swyddi Cymru+ hefyd yn gorfod cefnogi pobl ifanc sydd wedi cael cyfnodau hir o absenoldeb o'r ysgol ac nad ydynt yn gallu ymgysylltu ag amgylcheddau strwythuredig, gan effeithio ar eu gallu i fynd i'r gweithle. Mae hyn wedi golygu bod angen i gontractwyr ddarparu llawer mwy o gymorth emosiynol a seicolegol nag erioed o'r blaen. Bydd y cyllid ychwanegol yn galluogi contractwyr i barhau i helpu pobl ifanc sydd â phroblemau cymhleth.

Yn olaf, mae'n bleser gennyf rannu â'r Aelodau ganlyniadau'r gwerthusiad diweddar o raglen Twf Swyddi Cymru+. Mae eu hadroddiad interim yn gadarnhaol dros ben, ac yn tynnu sylw at ganfyddiadau allweddol fel:

- Dywedodd 89% o'r bobl ifanc fod y gefnogaeth a gafwyd gan y rhaglen yn bodloni neu'n rhagori ar eu disgwyliadau, yn cefnogi datblygiad eu

gyrfa, ac yn mynd i'r afael â'u hanghenion unigol drwy weithgareddau hyfforddi a datblygu wedi'u teilwra.

- Dywedodd 97% o'r bobl ifanc fod rhaglen Twf Swyddi Cymru+ wedi gwella eu rhagolygon gwaith, gyda 91% o yn dweud bod y rhaglen wedi gwella eu rhagolygon o ran cyflogau yn y dyfodol.

Mae'r adroddiad interim ar gael yma:

[Llwyddiant Rhaglen Cyflogaeth Ieuenctid yn Cynnig Mwy na Swydd](#)

Sgiliau, Hyfforddiant a Phrentisiaethau

Argymhelliad 3.

Dylai'r Gweinidog rannu canlyniadau ei adolygiad byrdymor o sgiliau gwyrdd cyn gynted ag y bydd wedi'i gwblhau.

Ymateb: Derbyn

Dechreuodd trafodaethau bwrdd crwn gyda rhanddeiliaid ym mis Ionawr.

Mae'r adolygiad yn edrych ar y cynnydd o ran cyflawni ein Cynllun Gweithredu Sgiliau Sero Net a nodi unrhyw gamau gweithredu pellach a all arwain at ganlyniadau a darpariaeth weladwy – cytunir ar y rhain erbyn y Pasg.

Argymhelliad 4.

Dylai Llywodraeth Cymru nodi sut y bydd yn sicrhau bod arfer da gan Airbus yn cael ei efelychu a bod modd ei gyflwyno i fusnesau llai.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Roedd adroddiad y Pwyllgor yn nodi:

"Roedd gan yr Aelodau ddiddordeb yn enghraifft y Gweinidog o'r gwaith da sy'n cael ei wneud gydag Airbus yn Sir y Fflint. Mae'n bwysig bod Llywodraeth Cymru yn dysgu gwersi o'r fenter hon ac yn ystyried sut i gyflwyno rhagor o fentrau llwyddiannus tebyg ledled Cymru. Fodd bynnag, mae hefyd yn bwysig bod Llywodraeth Cymru yn gweithio gyda busnesau bach i greu cyfleoedd hyfforddi, yn enwedig cyfleoedd prentisiaeth, ledled Cymru a fydd yn cefnogi dysgwyr ac yn helpu busnesau bach i ddatblygu."

Yn ystod Wythnos Prentisiaethau Cymru (10 tan 14 Chwefror), mae Llywodraeth Cymru wedi arddangos llawer o straeon am brentisiaethau llwyddiannus o bob cwr o Gymru i hyrwyddo gwerth prentisiaethau i unigolion ac i gyflogwyr. Bydd gwaith yn parhau yn ystod y flwyddyn i rannu rhagor o enghreifftiau o arfer da ac i dynnu sylw at gyfraniad prentisiaethau i economi Cymru ac i wasanaethau hanfodol fel iechyd a gofal cymdeithasol.

Mae Medr bellach yn gyfrifol am gyflwyno'r rhaglen brentisiaethau yng Nghymru. Gyda golwg ar fusnesau bach, mae Medr yn gweithio gyda chyflogwyr a chyrff diwydiant i ddeall yn well y rhwystrau maen nhw'n eu hwynebu, yn enwedig busnesau bach a chanolig, wrth gyflogi prentisiaid a sut mae ehangu'r sylfaen cyflogwyr yn y dyfodol.

Buddsoddiad Gwyrdd

Argymhelliad 5.

Dylai Llywodraeth Cymru nodi'r rhesymeg sy'n sail i'w barn y daw buddsoddiad preifat yn sgil ei dewisiadau polisi yn hytrach na thrwy fuddsoddi arian cyhoeddus i ddenu'r buddsoddiad hwnnw.

Ymateb: Derbyn

Mae Llywodraeth Cymru wedi gweithio gyda'r sector ynni i ddeall y rhwystrau a'r cyfleoedd i Gymru ddenu buddsoddiad preifat, a bydd yn parhau i wneud hynny. Mae enghreifftiau diweddar o'r gwaith hwn yn cynnwys yr Archwiliad Dwfn o Ynni Adnewyddadwy a ddaeth i ben yn 2022 a'r gwaith rydym yn ei wneud ar hyn o bryd drwy'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen Gwynt ar y Môr a'n hymrwymiad i gael cytundeb sector gyda'r sector ynni adnewyddadwy.

Drwy'r gwaith hwn, mae arnom eisiau deall sut gallwn ddenu rhagor o fuddsoddiad drwy'r dewisiadau polisi a wnawn. Er enghraifft, gwyddom o drafodaethau gyda'r sector ynni adnewyddadwy fod cynllunio a chydsynio yn cael eu gweld fel rhwystrau rhag buddsoddi. O ganlyniad, rydym wedi symleiddio prosesau cynllunio drwy Ddeddf Seilwaith Cymru ac wedi dyrannu adnoddau ychwanegol i'n cyrff cydsynio gan gynnwys Cyfoeth Naturiol Cymru a Phenderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru.

Yn y gyllideb ddrafft, mae'r rhan fwyaf o'r cyllid ar gyfer ynni wedi'i dargedu at ein darpariaeth dan arweiniad y sector cyhoeddus drwy Trydan Gwyrdd Cymru ac Ynni Cymru. Mae arnom eisiau arwain y trawsnewid i system ynni sero net mewn ffordd sy'n cadw mwy o fanteision yng Nghymru ac yn ein cymunedau. Gan weithio drwy Trydan Gwyrdd Cymru ac Ynni Cymru, rydym yn cefnogi buddsoddiad newydd mewn ynni adnewyddadwy sy'n cefnogi swyddi gwyrdd a thwf a byddwn yn gweithio mewn partneriaeth â'r sectorau cymunedol, cyhoeddus a phreifat i gyflawni hyn.

Gweithio o Bell

Argymhelliad 6.

Gan fod Llywodraeth Cymru o'r farn ei bod wedi cyflawni ei hymrwymadau yn y Rhaglen Lywodraethu ynghylch gweithio o bell, dylai gynnal a chyhoeddi gwerthusiad o'i gwaith yn y maes hwn. Dylai'r ddogfen werthuso, o leiaf, nodi'r hyn a wariwyd, sut y cyflawnwyd yr ymrwymadau, yr effaith a gafodd hyn ac unrhyw wersi a ddysgwyd. Fel rhan o hyn, dylai Llywodraeth Cymru nodi sut y bydd yn cynnal ei chyflawniadau o ran gweithio o bell wrth symud ymlaen, yn enwedig gan nad oes cyllideb ar gael ar gyfer y dasg honno.

Ymateb: Cytuno mewn Egwyddor

Rydym yn bwriadu adolygu ein canolfannau gweithio o bell, gan ystyried adborth gan y canolfannau a'u defnyddwyr. Ar ben hynny, byddwn yn parhau i fonitro ein cynnydd i gyrraedd y targed gweithio o bell o 30% ac yn rhannu arferion gweithio o bell effeithiol ar draws y sector cyhoeddus, y sector preifat a'r trydydd sector. Byddwn yn darparu adroddiad cynnydd ar y gweithgareddau hyn yn nes ymlaen yn y flwyddyn.

Twristiaeth

Argymhelliad 7.

Wrth bennu ei chyllideb a datblygu cynlluniau cymorth ariannol ar gyfer y sector twristiaeth, rhaid i Lywodraeth Cymru roi cyfrif am yr holl faich rheoleiddio a wynebier gan y diwydiant, nid dim ond rheoliadau sydd wedi'u targedu'n uniongyrchol at ddarparwyr twristiaeth.

Ymateb: Gwrthod

Mae cynlluniau cymorth ariannol Llywodraeth Cymru i'r sector twristiaeth yn ôl disgresiwn ac yn y rhan fwyaf o achosion mae ein cynlluniau wedi cael eu cynllunio i gymell prosiectau buddsoddi cyfalaf mewn busnesau unigol, gyda'r penderfyniad i gefnogi yn seiliedig ar rinweddau'r prosiect.

Argymhelliad 8.

Rhaid i Lywodraeth Cymru sicrhau bod cyllid ar gyfer twristiaeth yn ddigon hyblyg fel y gellir ei ddefnyddio i ymateb i anghenion busnes.

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Mae'n rhaid i'n cynlluniau cymorth ariannol ar gyfer twristiaeth gydymffurfio â rheolau rheoli cymorthdaliadau a sicrhau gwerth am arian o'r gweithgarwch a gefnogir. Mae'r rhan fwyaf o'n cymorth wedi cael ei gynllunio i gymell buddsoddi cyfalaf, yn hytrach na chostau rhedeg busnes o ddydd i ddydd.

Fodd bynnag, rydym yn cytuno y dylai ein cymorth fod yn ddigon hyblyg er mwyn i amrywiaeth o wahanol brosiectau allu dod ymlaen o bob rhan o'r sector. Mae ein cronfa bresennol fwyaf, Cronfa Buddsoddi mewn Twristiaeth Cymru, yn gronfa gwerth £50m dros gyfnod o sawl blwyddyn. Mae hi'n cael ei gweinyddu ar y cyd gan Croeso Cymru a Banc Datblygu Cymru sy'n darparu cyfuniad o fenthyciadau a chyllid grant.

Mae'r gronfa hon yn gallu cefnogi prosiectau buddsoddi ym mhob rhan o'r sector sy'n helpu busnesau i dyfu, creu swyddi a mynd i'r afael â blaenoriaethau datblygu cynnyrch. Rydym hefyd yn gweithredu'r gronfa Y Pethau Pwysig ar gyfer gwelliannau i seilwaith twristiaeth ar raddfa fach. Mae'r cynllun newydd a fydd ar waith yn 2025-26 i wneud busnesau atyniad i ymwelwyr yn addas i bob tywydd yn enghraifft o ymateb yn uniongyrchol i anghenion y sector.

Yn amodol ar gymeradwyo'r ddeddfwriaeth sydd gerbron y Senedd ar hyn o bryd, bydd yr Ardoll Ymwelwyr yn ffynhonnell newydd o gyllid y bydd awdurdodau lleol yn gallu ei fuddsoddi mewn rheoli a gwella cyrchfannau ar draws eu cymunedau ac ystyried safbwyntiau ac anghenion y sector yn lleol.

Cefnogaeth i'r rhai y mae cau ffwrneisi chwyth Port Talbot yn effeithio arnynt

Argymhelliad 9.

Dylai Llywodraeth Cymru nodi pa waith cynllunio ariannol wrth gefn y mae wedi'i wneud ynghylch cynyddu'r cymorth i'r rhai y mae cau ffwrneisi chwyth Port Talbot yn effeithio arnynt, pe bai angen gwneud hynny.

Argymhelliad 10.

Dylai dogfennaeth y gyllideb nodi'n union faint sy'n cael ei ddyrannu, mewn ffordd glir a hawdd ei chanfod, i gefnogi'r rhai y mae cau ffwrneisi chwyth Port Talbot yn effeithio arnynt ac o ba rai o linellau'r gyllideb y daw'r arian.

Ymateb: Gwrthod

Sefydlodd Llywodraeth y DU Fwrdd Trawsnewid TATA i gefnogi'r bobl, y busnesau a'r cymunedau y mae'r newid arfaethedig i gynhyrchu dur CO2 isel yn effeithio arnynt. Mae Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi, Ynni a Chynllunio yn cynrychioli Llywodraeth Cymru ar y bwrdd, ac rydym yn ymgysylltu'n agos â Tata Steel a'n partneriaid allweddol Canolfan Byd Gwaith, awdurdodau lleol ac undebau llafur, a byddwn yn parhau i sicrhau bod pobl sy'n wynebu colli eu swyddi yn cael gwybodaeth, cyngor ac arweiniad am y cymorth sydd ar gael iddynt, gan gynnwys cymorth un-i-un ychwanegol wedi'i deilwra i'r rhai sydd ei angen.

Mae'r Bwrdd Trawsnewid wedi cytuno ar bum maes blaenoriaeth i'w cefnogi: Paru â Swyddi, Sgiliau a Chyflogadwyedd; sefydlu Cronfa Trawsnewid y Gadwyn

Gyflenwi a'r Gronfa Tyfu a Dechrau Busnes, cymorth ar gyfer prosiectau iechyd meddwl a llesiant ac adfywio.

Mae Busnes Cymru yn cael grant gan Lywodraeth y DU ar gyfer 2024 – 25 a disgwyliar 2025 - 26 i gyflawni cyllid Trawsnewid TSUK ar gyfer Cronfa'r Gadwyn Gyflenwi a'r Gronfa Tyfu, Cydnerthedd a Dechrau Busnes.

Mae'r rhaglen cymorth dileu swyddi ReAct+ yn cael ei harwain gan y galw, ac mae'n gweithredu ar draws Cymru gyfan. Yn dilyn llunio cynlluniau wrth gefn a modelu ar ôl cyhoeddiad Tata Steel UK, cytunodd y Cabinet ar £4.75m ychwanegol yng nghyllideb derfynol 2024-25 ar gyfer y rhaglen ReAct+ a rhaglenni cyflogadwyedd allweddol eraill gan gynnwys Twf Swyddi Cymru+ a Chymunedau am Waith+. Mae'r £4.75m yn waelodlin ar gyfer cyllideb ddrafft 2025-26 i sicrhau bod rhaglenni cyflogadwyedd Llywodraeth Cymru yn gallu cefnogi unrhyw gynnydd yn y galw gan weithwyr Tata sydd wedi'u dadleoli.

Mae'r Bwrdd wedi dod â'n holl fecanweithiau cymorth at ei gilydd, gan gynnwys y rheini sy'n cael eu darparu gan grwpiau cymunedol i ddarparu dull cyfannol o helpu'r gweithwyr hynny, eu teuluoedd a'r cymunedau ehangach y mae trawsnewid arfaethedig Tata yn effeithio arnynt. Felly, nid yw'n bosibl mesur beth yn union yw gwerth y cymorth sy'n cael ei ddarparu mewn termau ariannol.

Y Cymoedd Technoleg

Argymhelliad 11.

Dylai Llywodraeth Cymru nodi sut y mae'n bwriadu cyflawni ei hymrwymadau i wario £100 miliwn ar raglen y Cymoedd Technoleg erbyn 2028, a nodi faint o gynnydd sydd wedi'i wneud tuag at y nod o greu 1,500 o swyddi cynaliadwy drwy'r rhaglen

Ymateb: Derbyn mewn egwyddor

Er gwaethaf y newidiadau i'r dirwedd wleidyddol yng Nghymru a'r byd ers creu gweledigaeth ac ymrwymadau gwreiddiol y Cymoedd Technoleg yn 2017, bu llwyddiannau mawr drwy gyflawni prosiectau o dan dair elfen y Cymoedd Technoleg sy'n gysylltiedig â'i gilydd sef seilwaith, sgiliau a thwf busnes (gweler [Rhaglen y Cymoedd Technoleg | LLYW.CYMRU](#)).

Mae prosiectau'n dal i gael eu datblygu, a bydd daearyddiaeth y rhaglen yn dal i ehangu er mwyn defnyddio effaith bosibl buddsoddiad y Cymoedd Technoleg ar draws cymoedd gogleddol y De yn ehangach ac i helpu i ysgogi buddsoddiad cydweithredol fel gyda Menter Cymoedd Gogleddol Prifddinas-Ranbarth Caerdydd.

Hyd yma, mae rhaglen y Cymoedd Technoleg wedi:

- ymrwymo dros £43 miliwn i brosiectau yn y portffolio sy'n tyfu o hyd, ac rydym yn parhau i weithio gyda phartneriaid i ganfod ac i ddatblygu prosiectau newydd;
- helpu i greu 298,000 troedfedd sgwâr o ofod llawr newydd ac wedi'i adnewyddu sy'n golygu bod modd creu 600 o swyddi posibl;
- helpu i wella perfformiad sgiliau STEM mewn ysgolion a cholegau lleol drwy brosiect hwyluso STEM y Cymoedd Technoleg a Phrosiect Peirianeg Cymoedd Cymru.
- ariannu'r Ganolfan Ecsbloetio Ddigidol Genedlaethol a ResilientWorks, dwy fenter seiber sy'n cael eu gweithredu gan Thales.
- llwyddo i arwain UKG LUF i Flaenau Gwent i greu'r Ganolfan Peirianeg Gwerth Uchel – cyfleuster hyfforddi uwch-dechnoleg ar gyfer hyd at 600 o fyfyrwyr a defnyddwyr masnachol a fydd yn agor ddiwedd 2025.
- buddsoddi'n sylweddol mewn ysgolion cynradd ac uwchradd sy'n prynu offer hyb HiVE i annog plant i ennill sgiliau a dilyn pynciau STEM.

Mae tua 700 o swyddi wedi cael eu cefnogi gan fuddsoddiad rhaglen y Cymoedd Technoleg, yn bennaf o ganlyniad i greu arwynebedd llawr neu ofod newydd wedi'i adnewyddu. Bydd y nifer hwn yn dal i dyfu dros weddill blynnyddoedd rhaglen y Cymoedd Technoleg.

3. Masnach

Ymadael â'r UE

Argymhelliad 12.

Dylai Llywodraeth Cymru ddarparu rhagor o wybodaeth am y ffordd y mae Cytundeb Masnach a Chydweithredu'r DU a'r UE yn cael ei gydlyn ar draws adrannau Llywodraeth Cymru ers i'w thîm masnach ymgymryd â'r cyfrifoldeb ychwanegol am ymadael â'r UE.

Ymateb: Derbynn

Mae'r gwaith ar Gytundeb Masnach a Chydweithredu'r DU-UE nawr yn cael ei gydlyn gan y tîm Polisi Masnach, gyda chefnogaeth y gyfarwyddiaeth Cysylltiadau Rhyngwladol ehangach, gan gynnwys ein tîm ym Mrwsel.

Mae'r tîm Polisi Masnach eisoes yn cydlyn gwaith ar negodi a gweithredu cytundebau masnach y DU ac mae eisoes mewn cysylltiad uniongyrchol â llawer o'r timau y mae'r Cytundeb Masnach a Chydweithredu'n effeithio arnynt. Yn ogystal â chysylltu'n uniongyrchol â'r timau hyn, sefydlwyd grŵp mewnol ar gyfer cysylltiadau Masnach a'r UE. Mae swyddogion ar draws Llywodraeth Cymru yn mynychu'r grŵp, ac mae eu meysydd gwaith yn croestorri â naill ai Cytundeb Masnach a Chydweithredu'r UE, neu gytundebau masnach yn fwy cyffredinol.

Y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig fydd yn ymateb i argymhellion 13 a 14

4. Allforio, Masnach a Mewnfuddsoddi

Argymhelliad 15.

Dylai Llywodraeth Cymru roi'r wybodaeth ddiweddaraf am y Cynllun Gweithredu ar gyfer Allforio cyn gynted â phosibl ac erbyn diwedd tymor y gwanwyn hwn fan bellaf.

Ymateb: Derbyn

Bydd swyddogion yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf yn ysgrifenedig am y Cynllun Gweithredu ar gyfer Allforio cyn diwedd tymor y gwanwyn.

Porthladd Caergybi

Argymhelliad 16.

Dylai Llywodraeth Cymru gadarnhau a fydd unrhyw newidiadau'n cael eu gwneud naill ai i'r dyraniad drafft neu i ffocws y gwariant arfaethedig o dan y BEL ar gyfer Allforio, Masnach a Mewnfuddsoddi i gefnogi busnesau y mae cau Porthladd Caergybi dros dro yn effeithio arnynt.

Ymateb: Derbyn

Pwrrpas y llinell wariant yn y gyllideb (BEL) Allforio, Masnach a Mewnfuddsoddi yw cyflawni Cynllun Gweithredu Cymru ar gyfer Allforio, a hyrwyddo Cymru ar gyfer mewnfuddsoddi, felly ni fydd y llinell wariant hon yn darparu unrhyw gymorth uniongyrchol i fusnesau y mae cau porthladd Caergybi dros dro yn effeithio arnynt.

5. Materion Gwledig

Y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig fydd yn ateb argymhellion 17-20.